

vaříme s UN

**Dušené brambory
na paprice**

Suroviny: 1 kg brambor, 1 větší cibule, 2 stroužky česneku, mletá paprika, tuk (olej, sádlo, máslo) sůl, kmín.

Příprava: Umyté oloupané a na kolečka nakrájené brambory vložíme na osmaženou cibuli a česnek (možno i bez česneku) s mletou paprikou a podlijeme trochou vody. Osolíme, okmínujeme a dusíme pod pokličkou 15 minut za občasného zamíchání. Podáváme s mlékem (sladkým nebo kysaným) a chlebem nebo lokšemi. Romové mají zvyk přikusovat cibuli.

Houbová smaženice

Očištěné houby dobře propereme pod tekoucí vodou ve velkém cedníku. Necháme okapat a nakrájíme na plátky. V kastrolu rozehejeme tuk (olej, sádlo, slaninu, máslo).

Houby můžeme připravovat na zpěněné cibuli. Dusíme za stálého míchání asi 20 minut a dbáme na to, aby se houby nepřipekly na dno nádoby. Poprášíme hladkou moukou, osolíme, promícháme, povaříme a necháme vychladnout.

Přílohy: chléb, lokše, vařené brambory.

Recepty jsou z knihy
NEJEN ROMSKÁ KUCHARKA

soutěž

Vaříme s UN

Vyzýváme všechny čtenáře, kteří mají spoustu námětů na zajímavé recepty, aby se zúčastnili naší soutěže a recepty zasílali na adresu redakce Učitel'ské noviny, Ostrovní 30, 110 00 Praha 1.

Vaše příspěvky vyhodnotíme a ty nejúspěšnější oceníme a uveřejníme v UN.

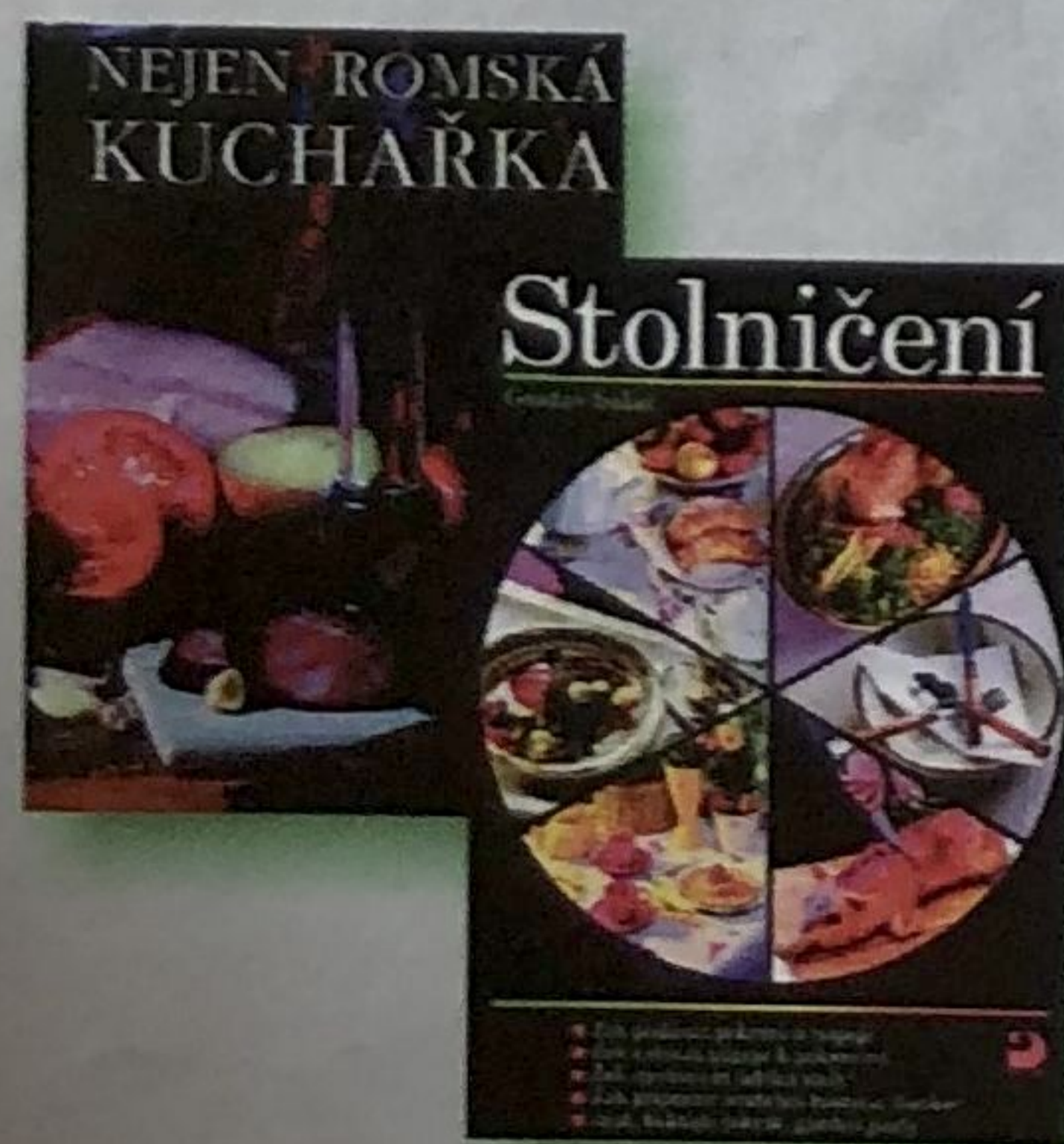
Knihy **STOLNIČENÍ** a **NEJEN ROMSKÁ KUCHARKA** můžete vyhrát v naší soutěži, ale také si je objednat přímo u vydavatele

Nakladatelství FORTUNA,

Ostrovní 30, Praha 1,

tel./fax: 224 931 455

– paní Kořenářová.

LASKAVÝ ZDENĚK MATĚJČEK, 1922 – 2004

Ve věku 82 let zemřel 26. října Zdeněk Matějček, nestor české dětské psychologie. Člověk, jehož práce a věhlas daleko přesáhla hranice republiky a z hlediska neslábnucího vlivu i hranice současnosti. Byl neúnávným popularizátorem vědeckých poznatků pedagogiky a psychologie. Jako jeden z prvních upozornil na nedostatky socialistického modelu kolektivní výchovy. Byl zastáncem klasického modelu rodiny. Nejdůležitější a charakteristický rys veškerého jeho jednání se dá shrnout do slova „laskavost“. Jeho optimistický pohled na život, na děti i na rodiče mu pomáhal překlenout obtížné doby, které jako věřící člověk zažíval. Měl mimořádnou schopnost dodávat odvahu a naději.

Zdeněk Matějček se ve vědecké práci zaměřil na dlouhodobé výzkumy sledující osudy dětí vychovávaných mimo rodinu. Věnoval se vývoji dětí v sociálním ohrožení. Podílel se na výzkumu specifických poruch učení. „Nebylo jednoduché přesvědčit pedagogy, že dítě, které se nemůže naučit číst, nedělá schválnost, není líné, není zanedbané...“ řekl v rozhovoru pro UN u příležitosti svých 80. narozenin prof. Zdeněk Matějček. „Ale v době, kdy začaly vznikat specializované třídy, přicházeli učitelé sami a referovali kolegům o svých zkušenostech. Je světovou raritou, že jsou od roku 1966 pořádány pravidelné „dyslektické semináře“ v Praze, na nichž se dodnes setkávají učitelé, kteří tyto děti učí, s psychology, kteří dyslektiky diagnostikují, s lékaři, kteří je vyšetřují neurologicky nebo z hlediska očních pohybů atd.“ Pan profesor tehdy ze skromnosti neřekl, že se pro ně vžilo označení: chodit na Matějčka. Bohužel, „na Matějčka“ už nikdo nikdy nepřijde, přestože semináře žijí dál svým životem.

Zdeněk Matějček se měl původně stát středoškolským učitelem, vystudoval filozofii a moderní literaturu. Politické poměry mu však nedovolily takové povolání vykonávat. Uplatnění nejprve našel v pražském Sociodiagnostickém ústavu, později přejmenovaném na Dětskou psychiatrickou ambulanci, který se zabýval sociálně a zdravotně postiženými dětmi a rodinami. Podle vlastních slov za svůj život vyšetřil více než čtyřicet tisíc dětí.

Stál u otevření první SOS dětské vesničky, spolupracoval s UNESCO, po sametové revoluci byl prvním předsedou našeho výboru pro UNICEF. Kromě mnoha odborných publikací napsal i řadu populárních knih o výchově dětí pro učitele i pro rodiče. A přestože zdůrazňoval, že se nedá učit podle jedné šablony, ještě dlouho v nich budou jejich čtenáři hledat pomoc a povzbuzení při výchově dětí. Jeho publikace (od titulů Co, kdy a jak ve výchově dětí, Rodiče a děti, Co děti nejvíce potřebují, Dítě a rodina... až po knihu Rodičům na nejhezčí cestu, která vychází v těchto dnech) vypovídají o jeho vysoké lidské i profesionální úrovni. Jeho publikace byly přeloženy do deseti jazyků.

Roku 1996 jej za výsledky v lékařské vědě prezident Václav Havel vyznamenal medailí Za zásluhy. Cenu mu udělila také Nadace Pangea hlásící se k odkazu Jana Amose Komenského, a to za „odkrývání mělčin a hlubin světa dětských radostí, úzkostí a nelásky“. Loni obdržel pamětní medaili svatého Václava, kterou české církve udělují osobnostem, jež celoživotní prací přispěly k rozvoji ideálů duchovního světa a občanského porozumění.

Připomeňme si, co řekl v rozhovoru pro UN v rubrice Po škole před téměř deseti lety o tom, jak vrozené kulhání (jeho hůlka byla stejně neodmyslitelná, jako jeho úsměv) ovlivnilo jeho pozici mezi dětmi i jeho postoje v celém životě: „Byl jsem sice přes toto postižení celkem sportovně nadaný, cokoliv bylo třeba udělat rukama, to mi šlo, ale při fotbale a běhu jsem nestačil. Moc mě to mrzelo, zažil jsem samozřejmě i odstrčení – sem se nepleť. Boj mezi dětmi je velmi tvrdý. Víím proto, co je to pocit méněcennosti, co to je, když člověk nestačí z příčin fyzických, dovedu si taky představit, jak tvrdé a těžké to je, když člověk nestačí z důvodů mentálních. To se mi promítlo do celého života i do mé profese. Takové postižení může člověka oslabit, ale i posílit. Hnat ho dopředu, nutí ho vyniknout v oblastech, kde to jde.“

an